

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 700/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) o sťažnosti [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 160/2010, za účasti Okresného súdu Bratislava III, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 160/2010 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava III p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 160/2010 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 303,08 € (slovom tristotri eur a osem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Emílie Korčekovej, L. Novomeského 25, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 160/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, ako i z vyžiadaného spisu sp. zn. 1 T 160/2015 ústavný súd zistil, že sťažovateľ v procesnom postavení poškodeného je účastníkom napadnutého konania v časti o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom podvodu podľa § 250 ods. 1 a 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších prepisov v sume 575 000 Sk vrátane úrokov z omeškania vo vzťahu k obžalovanému [REDACTED], ktorú si uplatnil sťažovateľ 24. apríla 2002 pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Obžaloba bola podaná Krajskou prokuratúrou v Bratislave 13. januára 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Sťažovateľ má v extrémne dlhom trestnom konaní vedenom Okresnom súde Bratislava III od 13. 01. 2010 pod č. k. 1 T 160/2010 postavenie poškodeného..., pričom v dôsledku neefektívneho konania a ad hoc úkonov porušovateľa vec nie je doposiaľ rozhodnutá ani len na prvom stupni za viac ako 6 rokov a 4 mesiace, pričom trestné konanie má pre sťažovateľa mimoriadny význam, sťažovateľ k neefektívnemu a nesúrodému konaniu porušovateľa neprispel.

Stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok konania trvá, sťažovateľ (poškodený) nemá v prebiehajúcom trestnom konaní žiadnu možnosť ho urýchliť, dostavuje sa na pojednávania, no pojednávania sa fakticky neuskutočňujú.

Sťažovateľ pociťuje stav beznádeje a bezmocnosti, psychicky stráda, navyše je obeťou porušenia „primeranej lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keďže porušovateľ nekoná s urýchlením a obžalovaný si „robí“ čo chce. Sťažovateľ sa musí iba bezmocne prizerať na to, čo si obžalovaný „robí“ so súdom.

Ani sťažovateľom podaná sťažnosť na prietahy predsedovi Okresného súdu Bratislava III dňa 12. 01. 2016 neprispela k zjednaniu nápravy a urýchleniu odstránenia jeho stavu právnej neistoty o výsledok trestného konania.»

Sťažovateľ na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, prizná mu finančné zadost'učinenie v sume 6 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom v sume 303,08 €.

Požadovanú výšku finančného zadost'učinenia sťažovateľ odôvodňuje takto:

„Požiadavka na zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 6 000,- EURO v dôsledku porušenia práva sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote je súladná s rozhodovacou praxou a judikatúrou ESLP (rozhodnutie ESLP vo veci Apicella p. Taliansku zo dňa 29. 03. 2006, sťažnosť č. 64890/01 a iné) dľa ktorých primeraná

a priemerná výška náhrady nemajetkovej ujmy v trestných veciach súdnych je 1.000,- € až 1500,- € za rok trvania konania.

Obdobne vid'. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 193/2011 zo dňa 25. 04. 2012... týkajúce sa odškodnenia nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnej veci...

Sťažovateľ podáva túto sťažnosť aj v súlade s judikatúrou ESLP vo veci Ištván a Ištvánová p. Slovensku, 2012; Komanický (č. 6) p. Slovensku, 2012. “

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3470/2016 z 13. júla 2016, v ktorom sa uvádza:

„... po preskúmaní spisového materiálu vo veci zastávam názor, že postupom súdu v uvedenej trestnej veci nedošlo ku prietahom v konaní a právo sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej dobe porušené nebolo. Zákonná sudkyňa vo veci postupuje v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, ku opakovanému odročeniu hlavného pojednávania došlo z dôvodov na strane obhajcu obžalovaného ako aj samotného obžalovaného. V neposlednom rade je potrebné tiež poukázať na dlhodobu sudcami vykonávanými trestnú agendu kritizované ustanovenie § 277 ods. 5 Tr. por. /v zmysle ktorého ak po odročení hlavného pojednávania došlo k zmene samosudcu alebo sa zmenilo zloženie senátu, musí sa hlavné pojednávanie vykonať znova, čo neplatí, ak so zmenou samosudcu alebo zmenou v zložení senátu obžalovaný súhlasí/, v dôsledku aplikácie ktorého dochádza pri zmene samosudcu alebo členov senátu v prípade jeho uplatnenia obžalovanými ku objektívnym prietahom v konaní z dôvodu nutnosti opakovania celého dovedy vykonaného dokazovania, ktoré nemožno pričítať súdu ani obžalovanému, keďže sa jedná o legálnu obštrukciu uplatnením jeho zákonného práva. “

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. II. ÚS 700/2016 z 22. septembra 2016 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu označených práv, ktorých porušenie namietal.

Zo spisu okresného súdu ústavný súd zistil tento procesný postup v napadnutom konaní:

1. Krajská prokuratúra v Bratislave podala obžalobu na [REDAKOVANÉ] 13. januára 2010 na okresnom súde (okrem iných aj) pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších prepisov, v ktorej sťažovateľ vystupuje ako poškodený.

2. Uznesením okresného súdu sp. zn. 1 T 7/2010 z 1. marca 2010 bola vec z dôvodu miestnej príslušnosti postúpená Okresnému súdu Bratislava IV.

3. Uznesením sp. zn. 2 T 57/2010 z 31. mája 2010 Okresný súd Bratislava IV vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť a predložil vec na rozhodnutie spoločne nadriadenému Krajskému súdu v Bratislave.

4. Uznesením sp. zn. 1 Nto 7/2010 z 18. augusta 2010 Krajský súd v Bratislave rozhodol o miestnej príslušnosti okresného súdu.

5. Spis bol okresnému súdu vrátený 30. augusta 2010 (sp. zn. 1 T 160/2010).

6. Okresný súd nariadil termín verejného zasadnutia na 3. november 2010; verejnú pojednávanie bolo odročené zo zdravotných dôvodov na strane obžalovaného a kolíziu termínov jeho právneho zástupcu.

7. Verejnú zasadnutie uskutočnené 17. januára 2011 bolo odročené na účely predvedenia obžalovaného, keďže podľa znaleckého posudku mu zdravotný stav (napriek predloženému potvrdeniu o práceneschopnosti) dovoľuje absolvovať pojednávanie.

8. Na verejnom zasadnutí 21. februára 2011 bola okresným súdom prijatá obžaloba na ďalšie konanie a nariadené hlavné pojednávanie na 4. apríl 2011.

9. Pojednávanie bolo 4. apríla 2011 odročené na 23. máj 2011 pre „obštrukčnú“ zmenu právneho zastúpenia obžalovaného.

10. Uznesením zo 7. apríla 2011 a 13. apríla 2011 bol obžalovanému ustanovený náhradný obhajca.

11. Na pojednávaní 23. mája 2011 obžalovaný nebol prítomný z dôvodu svojho zdravotného stavu.

12. Pojednávanie 17. augusta 2011 bolo po vykonaní výsluchu obžalovaného odročené na účely ďalších výsluchov svedkov.

13. Pojednávanie 12. októbra 2011 bolo odročené na účely doplnenia dokazovania.

14. Na pojednávani 11. januára 2012 boli vykonané výsluchy svedkov a pojednávanie bolo odročené na 5. marec 2012 po vypátraní pobytu ďalších svedkov.

15. Pojednávanie uskutočnené 5. marca 2012 bolo odročené na 25. apríl 2012 na účely doplnenia dokazovania, ako aj z dôvodu kolízie termínov pojednávani u obhajcu obžalovaného.

16. Na pojednávani 25. apríla 2012 boli vykonané výsluchy svedkov a obžalovaného, pričom v zápisnici je uvedené: *„Predseda senátu konštatuje, že meritórne nemôže byť rozhodnuté, lebo na špecializovanom trestnom súde bol vyneseny odsudzujúci rozsudok, ktorý bol následne zrušený a OS BA III musí čakať na právoplatnosť tohto rozhodnutia.“* (zápisnica na l. č. 1836 súdneho spisu, pozn.). Pojednávanie bolo odročené na 4. september 2012.

17. Na pojednávani 4. septembra 2012 boli uskutočnené výsluchy a následne bolo pojednávanie odročené na 4. december 2012 na účely vypracovania znaleckého posudku vypracovaného zo strany obžalovaného a potreby vyčkať na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia špecializovaného trestného súdu.

18. Pojednávanie uskutočnené 4. decembra 2012 bolo odročené na účely predvolania znalkyne a pripojenia spisu sp. zn. 15 C 106/2012 Okresného súdu Bratislava II.

19. Pojednávanie konané 20. marca 2013 bolo po výsluchu znalkyne odročené na 4. jún 2012 na účely doplnenia dokazovania.

20. Dňa 15. apríla 2013 bola podaná sťažnosť na prietahy poškodeným

21. Pojednávanie nariadené na 4. jún 2013 bolo odročené pre nesplnenie procesných podmienok na strane okresného súdu na 3. september 2013.

22. Na pojednávani konanom 3. septembra 2013 boli vykonané listinné dôkazy a následne bolo odročené na 15. október 2013.

23. Na pojednávani uskutočnenom 15. októbra 2013 boli vykonané listinné dôkazy a následne bolo odročené na 10. december 2013.

24. Pojednávanie nariadené na 10. december 2013 bolo odročené na 26. marec 2014 pre neprítomnosť svedkyne, na osobnej účasti ktorej obžalovaný trvá.

25. Pojednávanie nariadené na 26. marec 2014 bolo odročené pre nesplnenie procesných podmienok na strane okresného súdu na 10. jún 2014.

26. Uznesením z 13. mája 2014 bol zamietnutý návrh na zaistenie majetku obžalovaného ako nedôvodný.

27. Dňa 28. mája 2014 poškodená spoločnosť [REDAKOVANÉ], podala sťažnosti proti uzneseniu z 13. mája 2014.

28. Spis bol predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o sťažnosti poškodenej z 12. júna 2014.

29. Uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 3 Tos 69/2014 zo 16. júla 2014 bola sťažnosť poškodenej zamietnutá.

30. Po vrátení veci bola 7. augusta 2014 vec pridelená novému zákonnému sudcovi, ktorý bol zo zákonných dôvodov vylúčený (vystupoval ako prokurátor v prípravnom konaní, pozn.).

31. Novej zákonnej sudkyne bola vec pridelená 26. augusta 2014.

32. Listom z 22. augusta 2014 obžalovaný vyslovil nesúhlas so zmenou zákonnej sudkyne z dôvodu bezprostrednosti konania.

Ďalší priebeh napadnutého konania je popísaný vo vyjadrení zákonnej sudkyne, ktoré tvorí prílohu prípisu predsedu okresného súdu *sp. zn. Spr. 3470/2016 z 13. júla 2016* doručeného ústavnému súdu v súvislosti s konaním o sťažnosti sťažovateľa. V tomto vyjadrení sa uvádza:

«Vec mi bola pridelená 26. 08. 2014

- dňa 26. 08. 2014 bol zároveň zrušený termín hlavného pojednávania z dôvodov zmeny zákonného sudcu a vyhlásenia obžalovaného [REDAKOVANÉ], že nesúhlasí so zmenou senátu

- následne bol zisťovaný stav konania obž. [REDAKOVANÉ] na Špecializovanom trestnom súde, kedy v decembri 2014 asistentka Špecializovaného trestného súdu oznámila, že vec nie je právoplatne ukončená

- dňa 20. 03. 2015 bol vytýčený termín hlavného pojednávania na deň 06. 08. 2015, ktorý bol z dôvodov neprítomnosti obhajcu, ktorý sa ospravedlnil odročený na 10. 12. 2015.

- Dňa 10. 12. 2015 z dôvodu neprítomnosti obžalovaného bol termín hlavného pojednávania odročený na neurčito s tým, že na obžalovaného [REDAKOVANÉ] bol vydaný príkaz na zatknutie.

- následne bol termín hlavného pojednávania vytýčený na 31. 03. 2016, na ktorý sa ospravedlnil obhajca obžalovaného ako i poškodený Daňový úrad.

- Následný termín 30. 6. 2016 bol zrušený z dôvodov ochorenia členky senátu.

- v súčasnej dobe sa zisťuje stav konania v trestnej veci obž. [REDAKOVANÉ] na Špecializovanom trestnom súde a následne bude vytýčený termín hlavného pojednávania na 10. november 2016.»

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 3470/2016 z 20. októbra 2016 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti nedoplnil.

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 3470/2016 z 13. júla 2016 a z 20. októbra 2016 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 14. novembra 2016 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľa a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 160/2010 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť aj v trestnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán v konaní. Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jeho odročenia.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1),

správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o vine a treste obžalovaného, ako aj o nároku na náhradu škody uplatnenom v trestnom konaní tvorí bežnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, a preto takého konanie v zásade nemožno považovať za právne zložité, pričom ani konkrétne okolnosti posudzovanej veci neodôvodňujú záver o jej právnej zložitosti.

Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o obžalobe pozostávajúcej z piatich skutkov napĺňajúcich rôzne skutkové podstaty viacerých trestných činov, v konaní bolo vypočutých zatiaľ 25 svedkov a 3 osoby v ňom majú postavenie poškodených. Z uvedeného vyplýva potreba vykonať rozsiahle a časovo náročné dokazovanie, čo objektívne svedčí v prospech záveru o skutkovej zložitosti napadnutého konania, ktorá nepochybne prispela k predĺženiu napadnutého konania. Faktickú zložitosť veci ale ústavný súd napriek uvedenému nepovažuje za skutočnosť, ktorá by výraznou mierou prispela k prietahom v napadnutom konaní.

Ústavný súd prihliadol aj na predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa, pretože majetková škoda uplatnená v príčinnej súvislosti s trestným činom podvodu sťažovateľom predstavuje významnú sumu (19 086,50 €).

2. Správanie sťažovateľa ako strany napadnutého konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľ neprispel významnejšou mierou k prietahom v predmetnom konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej

zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z popísaného priebehu napadnutého súdneho konania vyplýva, že k jeho čiastočnému predĺženiu dochádzalo v dôsledku odročovania pojednávanií pre obštrukčné správanie obžalovaného, ako aj v dôsledku nedodržania procesných lehôt pre prípravu pojednávania zo strany súdu. Taktiež postup okresného súdu, ktorý vykonal dosiaľ 14 pojednávanií bez meritórneho rozhodnutia vo veci, sa nejaví ako dostatočne efektívny a sústredený.

Ústavný súd ale považuje za rozhodujúce pre posúdenie zlučiteľnosti postupu súdu v napadnutom konaní so sťažovateľom označenými právami skutočnosť, že okresný súd už na pojednávanií konanom 25. apríla 2012 (a potom následne na ďalších pojednávaniach, pozn.) uviedol ako zásadný dôvod, ktorý bráni meritórnemu rozhodnutiu vo veci, to, že Špecializovaný trestný súd v konaní sp. zn. 1 Tš 8/2005 vydal 27. apríla 2007 v inej trestnej veci obžalovaného odsudzujúci rozsudok, ktorý bol následne Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako odvolacím súdom 11. októbra 2007 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie; pričom zákonný sudca v napadnutom konaní vyslovil presvedčenie o nutnosti vyčkať na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Tš 8/2005 v súvislosti so zamýšľanou aplikáciou § 35 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov o ukladaní súhrnného trestu. Tento dôvod však ústavný súd nemôže z ústavného hľadiska akceptovať, a to aj s poukazom na ustálenú judikatúru všeobecných súdov vzťahujúcu sa na totožné prípady, podľa ktorej čakať na právoplatné skončenie skôr začatého trestného stíhania nebude namieste, ak vec zrušil nadriadený súd, pretože by to bolo v rozpore s požiadavkou rýchlosti konania. V takom prípade o uložení súhrnného trestu rozhodne súd, ktorého skorší odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine totožného páchatel'a bol v opravnom konaní zrušený (pozri napr. R 27/71, R 33/1998).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd zastáva názor, že okresnému súdu v napadnutom konaní nebránila žiadna zákonná prekážka v tom, aby o obžalobe rozhodol už na pojednávaní konanom 25. apríla 2012, čo zakladá jeho zodpovednosť za ďalšie trvanie napadnutého konania, ktoré už v tejto fáze nemožno považovať za také, ktoré efektívne smeruje k čo najrýchlejšiemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, t. j. ide o konanie poznačené zbytočnými prieťahmi.

Ústavný súd preto aj s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku posudzovaného konania dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 160/2010 konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 6 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ako aj zistený neefektívny postup okresného súdu, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si v sťažnosti uplatnil nárok na úhradu trov konania v sume 303,08 € za dva úkony právnej služby.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 € (za dva úkony v roku 2016).

Úhradu priznal za dva uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Sťažovateľovi prináleží ako tarifná odmena za každý úkon v roku 2016 suma 143 €, čo spolu predstavuje sumu 286 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za dva úkony v sume 8,58 €, čo spolu predstavuje sumu 303,16 €. Ústavný súd preto priznal sťažovateľovi nárok na úhradu trov konania v požadovanej sume, t. j. 303,08 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016